

HỌC VIỆN NGÂN HÀNG
KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ



TIỂU LUẬN KẾT THÚC HỌC PHẦN

Học phần: ***CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC***

ĐỀ TÀI:

**“Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch
sử của giai cấp công nhân Việt Nam”**

Giảng viên hướng dẫn : TS. Nguyễn Thế Hùng

Sinh viên thực hiện : Mai Thi Huyền

Lớp : 201PLT09A01

Mã sinh viên : 22A4040008

Hà nội, ngày 13 tháng 1 năm 2021

MỤC LỤC

| | |
|---|-----------|
| Mở Đầu..... | 2 |
| 1. Tính cấp thiết của đề tài | 2 |
| 2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu..... | 2 |
| 3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu | 2 |
| 4. Cơ sở lí luận và phương pháp nghiên cứu | 3 |
| 5. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài | 3 |
| NỘI DUNG | 3 |
| Phần 1: Phần lý luận..... | 3 |
| 1. Quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin về giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử thế giới của giai cấp công nhân | 3 |
| 1.1. Khái niệm và đặc điểm của giai cấp công nhân | |
| 1.2. Nội dung và đặc điểm sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân | |
| 2. Đặc điểm, nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam.. | 5 |
| 2.1. Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam | |
| 2.2. Đặc điểm của giai cấp công nhân Việt Nam | |
| PHẦN 2: Giai cấp công nhân Việt Nam thực hiện sứ mệnh lịch sử đó trong sự nghiệp đổi mới hiện nay. | 8 |
| PHẦN 3: Liên hệ bản thân..... | 9 |
| Kết luận..... | 10 |
| Tài liệu tham khảo | 11 |

Mở Đầu

1. Tính cấp thiết của đề tài

Chủ nghĩa xã hội khoa học là một trong những bộ phận cấu thành của chủ nghĩa Mác-Leenin. Bộ môn này nghiên cứu một cách toàn diện các quy luật chính trị xã hội chủ nghĩa của quá trình phát sinh, hình thành và phát triển của các hình thái kinh tế xã hội cộng sản chủ nghĩa. Trong đó, vấn đề về giai cấp công nhân trên thế giới nói chung và giai cấp công nhân ở Việt Nam nói riêng là một vấn đề được tập trung nghiên cứu kỹ lưỡng; bởi giai cấp công nhân chính là lực lượng lòng cốt, đóng vai trò quan trọng trên con đường xây dựng và phát triển chủ nghĩa xã hội hiện nay. Hiểu rõ về sức ảnh hưởng của giai cấp công nhân đối với sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, tôi đã chọn đề tài “sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam”

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

Mục đích:

Nắm vững quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin về giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân nói chung, nội dung, biểu hiện và ý nghĩa của sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân ở Việt Nam trong tiến trình cách mạng Việt Nam, trong sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế hiện nay.

Nhiệm vụ:

Tìm đọc và nghiên cứu những tài liệu liên quan để có thêm kiến thức, góp phần xây dựng và củng cố niềm tin khoa học, lập trường giai cấp công nhân đối với sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội trong thế giới cũng như ở Việt Nam.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu: Quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân ở Việt Nam.

Phạm vi nghiên cứu: Tập trung nghiên cứu về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân ở Việt Nam trong tiến trình cách mạng Việt Nam, trong sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế hiện nay.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

Cơ sở lý luận: Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam.

Phương pháp nghiên cứu: Biết vận dụng phương pháp luận và các phương pháp nghiên cứu chuyên ngành chủ nghĩa xã hội khoa học vào việc phân tích sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam trong tiến trình cách mạng Việt Nam, trong sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế hiện nay.

5. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài

Đề tài giải quyết được vấn đề lý luận về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân ở thế giới nói chung cũng như ở Việt Nam nói riêng trong tiến trình cách mạng và liên hệ với thực tiễn sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam trong thời kì đổi mới hiện nay.

NỘI DUNG

Phần 1: Phần lý luận

1. Quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin về giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử thế giới của giai cấp công nhân

1.1. Khái niệm và đặc điểm của giai cấp công nhân

C.Mác và Ph.Ăngghen đã sử dụng nhiều thuật ngữ khác nhau để chỉ giai cấp công nhân. Dù diễn đạt bằng những thuật ngữ khác nhau, song giai cấp công nhân được các nhà kinh điển xác định trên hai phương diện cơ bản:

- Giai cấp công nhân trên phương diện kinh tế - xã hội:

Thứ nhất, giai cấp công nhân với phương thức lao động công nghiệp trong nền sản xuất tư bản chủ nghĩa: Đó là những người lao động trực tiếp hay gián tiếp vận hành các công cụ sản xuất có tính chất công nghiệp ngày càng hiện đại và xã hội hóa cao. Theo C.Mác, Ph.Ăngghen, công nhân công nghiệp công xưởng là bộ phận tiêu biểu cho giai cấp công nhân hiện đại.

Thứ hai, giai cấp công nhân trong quan hệ sản xuất tư bản chủ nghĩa. Đó là giai cấp của những người lao động không sở hữu tư liệu sản xuất chủ yếu của xã hội. Công nhân là những người lao động tự do, với nghĩa là tự do bán sức lao động của mình để kiếm sống. Như vậy, đặc trưng cơ bản của giai cấp công nhân trong chế độ tư bản chủ nghĩa theo C.Mác và Ph.Ăngghen, là giai cấp vô sản.

- Giai cấp công nhân trên phương diện chính trị - xã hội

Trong chế độ tư bản chủ nghĩa, sự thống trị của giai cấp tư sản, đặc biệt của bộ phận tư sản đại công nghiệp là điều kiện ban đầu cho sự phát triển giai cấp công nhân. Từ đó, Có thể khái quát những đặc điểm chủ yếu của giai cấp công nhân bao gồm:

Giai cấp công nhân lao động bằng phương thức công nghiệp với đặc trưng công cụ lao động là máy móc, tạo ra năng suất lao động cao, quá trình lao động mang tính chất xã hội hóa.

Giai cấp công nhân là đại biểu cho lực lượng sản xuất tiên tiến, cho phương thức sản xuất tiên tiến, quyết định sự tồn tại và phát triển của xã hội hiện đại.

Nền sản xuất đại công nghiệp và phương thức sản xuất tiên tiến đã rèn luyện cho giai cấp công nhân những phẩm chất đặc biệt về tính tổ chức, kỷ luật lao động, tinh thần hợp tác và tâm lý lao động công nghiệp.

1.2. Nội dung và đặc điểm sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

Nội dung:

- Giai cấp công nhân là đại biểu cho quan hệ sản xuất, đại biểu cho phương thức sản xuất tiên bộ nhất thuộc về xu thế phát triển của lịch sử xã hội.

- Giai cấp công nhân và nhân dân lao động sử dụng nhà nước của mình, do mình làm chủ như một công cụ có hiệu lực để cải tạo xã hội cũ và tổ chức xây dựng xã hội mới, phát triển kinh tế và văn hóa, xây dựng nền chính trị dân chủ - pháp quyền.

- Giai cấp công nhân thực hiện cuộc cách mạng về văn hóa, tư tưởng bao gồm cải tạo cái cũ lỗi thời, lạc hậu, xây dựng cái mới, tiến bộ trong lĩnh vực ý thức tư tưởng, trong tâm lý, lối sống và trong đời sống tinh thần xã hội. Xây dựng và củng cố ý thức hệ tiên tiến của giai cấp công nhân.

Đặc điểm:

- Thứ nhất, xã hội hóa sản xuất làm xuất hiện những tiền đề vật chất, thúc đẩy sự phát triển của xã hội, thúc đẩy sự vận động của mâu thuẫn cơ bản trong lòng phương thức sản xuất tư bản chủ nghĩa.

- Thứ hai, quá trình sản xuất mang tính chất xã hội hóa đã sản sinh ra giai cấp công nhân và rèn luyện nó thành chủ thể thực hiện sứ mệnh lịch sử.

2. Đặc điểm, nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam.

2.1. Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam

Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam chính là những nhiệm vụ mà giai cấp công nhân cần phải thực hiện với tư cách là giai cấp tiên phong, là lực lượng đi đầu trong công cuộc cách mạng xác lập hình thái kinh tế- xã hội cộng sản chủ nghĩa.

2.1.1. Nội dung kinh tế

Giai cấp công nhân là đại biểu cho quan hệ sản xuất, đại biểu cho phương thức sản xuất tiên bộ nhất thuộc về xu thế phát triển của lịch sử xã hội.

Chỉ có giai cấp công nhân là giai cấp duy nhất không có lợi ích riêng với nghĩa là tư hữu.. Trên thực tế, đất nước ta ra đời từ phương thức phát triển rút ngắn, bỏ qua chế độ tư bản chủ nghĩa. Do đó, để thực hiện sứ mệnh lịch sử của mình về nội dung kinh tế, giai cấp công nhân phải đóng vai trò nòng cốt trong quá trình giải phóng lực lượng sản xuất thúc đẩy lực lượng sản xuất phát triển để tạo cơ sở cho quan hệ sản xuất mới, xã hội chủ nghĩa ra đời. Công nghiệp hóa là một tất yếu có tính quy luật để xây dựng cơ sở vật chất - kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội. Trong bối cảnh đổi mới và hội nhập quốc tế, yêu cầu mới đặt ra đòi hỏi phải gắn liền công nghiệp hóa với hiện đại hóa, phát triển kinh tế tri thức, bảo vệ tài nguyên, môi trường.

2.1.2. Nội dung chính trị - xã hội

Giai cấp công nhân cùng với nhân dân lao động dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản, tiến hành cách mạng chính trị xóa bỏ chế độ bóc lột, áp bức của chủ nghĩa tư bản, giành quyền lực về tay giai cấp công nhân và nhân dân lao động. Giai cấp công nhân và nhân dân lao động sử dụng nhà nước của mình, do mình làm chủ như một công cụ có hiệu lực để cải tạo xã hội cũ và tổ chức xây dựng xã hội mới, phát triển kinh tế và văn hóa, xây dựng nền chính trị dân chủ - pháp quyền.

2.1.3. Nội dung văn hóa – tư tưởng

Giai cấp công nhân Việt Nam thực hiện cuộc cách mạng về văn hóa, tư tưởng bao gồm cải tạo cái cũ lỗi thời, lạc hậu, xây dựng cái mới, tiên bộ trong lĩnh vực ý thức tư tưởng, trong tâm lý, lối sống và trong đời sống tinh thần xã hội. Xây dựng và củng cố ý thức hệ tiên tiến của giai cấp công nhân, đó là chủ nghĩa Mác– Lênin, đấu tranh để khắc phục ý thức hệ tư sản và các tàn dư còn sót lại của các hệ tư tưởng cũ.

2.2. Đặc điểm của giai cấp công nhân Việt Nam

Tại Hội nghị lần thứ sáu của Ban Chấp hành Trung ương khóa X, Đảng ta đã xác định: “Giai cấp công nhân Việt Nam là một lực lượng xã hội to lớn,

đang phát triển, bao gồm những người lao động chân tay và trí óc, làm công
Giai cấp công nhân Việt Nam ra đời và phát triển gắn liền với chính sách
hoặc sản xuất, kinh doanh, dịch vụ có tính chất công nghiệp”¹ .

Giai cấp công nhân Việt Nam ra đời và phát triển gắn liền với chính sách
khai thác thuộc địa của thực dân Pháp ở Việt Nam. Giai cấp công nhân Việt
Nam mang những đặc điểm chủ yếu sau đây:

- Giai cấp công nhân Việt Nam phát triển chậm vì nó sinh ra và lớn lên ở
một nước thuộc địa, nửa phong kiến, dưới ách thống trị của thực dân Pháp.

- Giai cấp công nhân đã tự thể hiện mình là lực lượng chính trị tiên phong
để lãnh đạo cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, giải quyết mâu thuẫn cơ bản
giữa dân tộc Việt Nam với đế quốc thực dân và phong kiến thống trị, mở đường
cho sự phát triển của dân tộc trong thời đại cách mạng vô sản.

- Giai cấp công nhân Việt Nam gắn bó mật thiết với các tầng lớp nhân
dân trong xã hội. Lợi ích của giai cấp công nhân và lợi ích dân tộc gắn chặt với
nhau, tạo thành động lực thúc đẩy đoàn kết giai cấp gắn liền với đoàn kết dân
tộc trong mọi thời kỳ đấu tranh cách mạng, từ cách mạng giải phóng dân tộc
đến cách mạng xã hội chủ nghĩa, trong xây dựng chủ nghĩa xã hội và trong sự
nghiệp đổi mới hiện nay.

Ngày nay, nhất là trong hơn 30 năm đổi mới vừa qua, những đặc điểm
đó của giai cấp công nhân đã có những biến đổi do tác động của tình hình kinh
tế - xã hội trong nước và những tác động của tình hình quốc tế và thế giới. đặc
biệt đội tiên phong của giai cấp công nhân là Đảng Cộng sản đã có một
quá trình trưởng thành, trở thành Đảng cầm quyền, duy nhất cầm quyền ở Việt
Nam, đang nỗ lực tự đổi mới, tự chỉnh đốn để nâng cao năng lực lãnh đạo và

sức chiến đấu của Đảng, làm cho Đảng ngang tầm nhiệm vụ.

PHẦN 2: Giai cấp công nhân Việt Nam thực hiện sứ mệnh lịch sử đó trong sự nghiệp đổi mới hiện nay.

Trong thời kỳ đổi mới, Đảng ta đã xác định vai trò giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử to lớn của giai cấp công nhân ở nước ta.

“ Trong thời kỳ đổi mới, giai cấp công nhân nước ta có sứ mệnh lịch sử to lớn: là giai cấp lãnh đạo cách mạng thông qua đội tiên phong là Đảng Cộng sản Việt Nam; giai cấp lãnh đạo cách mạng đại diện cho phương thức sản xuất tiên tiến, giai cấp tiên phong trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, lực lượng đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước vì mục tiêu dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh, lực lượng nòng cốt trong liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức dưới sự lãnh đạo của Đảng”².

Để thực hiện được sứ mệnh lịch sử của mình, giai cấp công nhân cần thực hiện nâng cao và cải thiện những điều cơ bản sau:

- Một là, nâng cao nhận thức, kiên định quan điểm giai cấp công nhân là giai cấp lãnh đạo cách mạng thông qua đội tiên phong là Đảng Cộng sản Việt Nam.
- Hai là, xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh gắn với xây dựng và phát huy sức mạnh của liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức và doanh nhân, dưới sự lãnh đạo của Đảng.
- Ba là, thực hiện chiến lược xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh, gắn kết chặt chẽ với chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, công nghiệp hóa, hiện đại

hóa đất nước, hội nhập quốc tế.

- Bốn là, đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ mọi mặt cho công nhân, không ngừng tri thức hóa giai cấp công nhân.

- Năm là, xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, của toàn xã hội và sự nỗ lực vươn lên của bản thân mỗi người công nhân, sự tham gia đóng góp tích cực của người sử dụng lao động.

PHẦN 3: Liên hệ bản thân

Đất nước Việt Nam ta là đất nước của dân , do dân và vì dân. Gắn liền với đảng cộng sản Việt Nam là giai cấp công nhân, là giai cấp tiên phong, là lực lượng đi đầu trong công cuộc cách mạng xác lập hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa. Với một mục tiêu phát triển đất nước thành một cường quốc vững mạnh , sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân luôn được đề cập mang tính cấp thiết, quan trọng và luôn ưu tiên hàng đầu. Mỗi một người dân đều đang mang trong mình sứ mệnh lịch sử của dân tộc trên nhiều phương diện: văn hóa, kinh tế, chính trị,... Nhiệm vụ của mỗi chúng ta là cố gắng hoàn thiện bản thân, nâng cao năng lực để đóng góp hết mình cho nước nhà.

Thế hệ chúng tôi - những người tiếp theo có trách nhiệm phát triển và bảo vệ Đất Nước. Hơn bao giờ hết, là sinh viên đang ngồi trên giảng đường đại học, tôi nhận thấy mình có nghĩa vụ và trách nhiệm rèn luyện bản thân , thực hiện các chính sách của Đảng, đường lối mà nhà nước đã đề ra, luôn cố gắng học hỏi, tiếp thu những kinh nghiệm mà ông cha ta để lại trong công cuộc xây dựng và bảo vệ tổ quốc, lắng nghe Đảng cộng sản hướng dẫn, hiểu rõ nghĩa vụ của một người công dân để tiếp hoàn thiện bản thân ngày càng tốt hơn để đóng góp cho tốt quốc chúng ta. Ngoài ra, chúng ta cần tích cực tuyên truyền cho các gia đình, các thế hệ về những nghĩa vụ mà mỗi người đang mang bên mình để cùng đồng hành với Đảng đưa nước ta ngày càng vững mạnh và phát triển hơn.

Kết luận

Giai cấp công nhân Việt Nam ra đời và phát triển gắn liền với chính sách khai thác thuộc địa của thực dân Pháp ở Việt Nam. Chính vì thế trong công cuộc đổi mới và hoàn thiện Đất Nước, những tư tưởng, quan điểm, tri thức và cả về thể lực của người công nhân Việt Nam đã có biến đổi rõ rệt. Dù vậy, tình yêu nước, sự gắn kết của nhân dân ta vẫn luôn sục sôi trong mỗi con người. Trong giai đoạn nào, hoàn cảnh nào thì nghĩa vụ dựng nước ,giữ nước vẫn luôn cần được phát huy một cách triệt để nhất. Thực hiện sứ mệnh lịch sử to lớn đó, giai cấp công nhân Việt Nam phát huy vai trò của một giai cấp tiên phong, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc dưới sự lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt của Đảng để giải quyết các nhiệm vụ cụ thể thuộc nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân.

-
1. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành trung ương, khóa X, Nxb. CTQG, H2008, tr.43.
 2. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành trung ương, khóa X, Nxb. CTQG, H2008.

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương khóa X, Nxb CTQG - ST, Hà Nội, 2008.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, XII, Nxb CTQG - ST, Hà Nội, 2011, 2016.
3. Hội đồng TW chỉ đạo biên soạn giáo trình quốc gia các môn khoa học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh (2002) Giáo trình chủ nghĩa xã hội khoa học, Nxb CTQG, Hà Nội.
4. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Giáo trình Chủ nghĩa xã hội khoa học, dành cho hệ cao cấp lý luận chính trị, H.2018
5. Hoàng Chí Bảo, Nguyễn Viết Thông, Bùi Đình Bôn (đồng chủ biên), Một số vấn đề lý luận về giai cấp công nhân Việt Nam trong điều kiện kinh tế thị trường, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Nxb Lao động, Hà Nội-2010.